

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 135/2016(16))

ΠΑΡΑΠΟΝΟ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ «ΡΑΔΙΟ ΣΦΑΙΡΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 5 Απριλίου, 2017

Ενώπιον: κ.κ. Αλέκου Ευαγγέλου, Προέδρου, Ρόνας Πετρή Κασάπη, Αντιπροέδρου, Τάσου Κυρμίτση, Ισίδωρου Κολώτα, Σέργιου Ποΐζη και Αγγελικής Λαζάρου, Μελών.

Ο κ. Ξενοφών Χαραλάμπους, Μέλος, ειδοποιήθηκε κανονικά για τη Συνεδρία, αλλά δεν παρευρέθηκε για προσωπικούς λόγους.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στην παρούσα υπόθεση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου εξετάζει κατόπιν παραπόνου / καταγγελίας τις από μέρους του ραδιοφωνικού οργανισμού «ΡΑΔΙΟ ΣΦΑΙΡΑ» πιθανές παραβάσεις του άρθρου **26(1)(ε)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016 και των Κανονισμών **21(3)** και **28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο προβλέπει τα εξής:

26.-(1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές-

(ε) του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου·

Δυνάμει των προαναφερθέντων Κανονισμών:

21.-(3) *Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σ' όλες τις εκπομπές (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων) διασφαλίζουν σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επαγγελματική, επιστημονική, κοινωνική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από σταθμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι' αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητας του. Η πιο πάνω υποχρέωση επεκτείνεται αναφορικά με κάθε άτομο ή την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως ατόμου ή μέλους ομάδας.*

28.-(1) *Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται σε εκπομπή απολαύουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.*

Η διερεύνηση προέκυψε μετά από παράπονο / καταγγελία που λήφθηκε τηλεφωνικώς στις **23.11.2016**. Στην καταγγελία αναφέρεται ότι στα πλαίσια του πρωινού προγράμματος που μεταδόθηκε από τον εν λόγω οργανισμό στις **4.11.16**, γύρω στις **09.00 – 10.00**, έγιναν σχόλια που θίγουν τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου.

Ύστερα από σχετική απόφαση, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, με επιστολή της ημερομ. **23.12.2016**, έθεσε ενώπιον του οργανισμού τις διερευνώμενες παραβάσεις. Στην εν λόγω επιστολή αναφέρονται, μεταξύ άλλων και τα πιο κάτω:

Εάν επιθυμείτε να υποβάλετε οποιοσδήποτε εξηγήσεις και/ή παραστάσεις και/ή τις θέσεις σας αναφορικά με τις ως άνω πιθανές παραβάσεις, καλείσθε όπως τις υποβάλετε υποχρεωτικά γραπτώς στην Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, το αργότερο εντός σαράντα πέντε (45) ημερών, από τη λήψη της παρούσας επιστολής.

Σε περίπτωση που επιθυμείτε να επιθεωρήσετε, προς τον πιο πάνω σκοπό, το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης, παρακαλείστε όπως ενημερώσετε άμεσα την Αρχή και εν πάση περιπτώσει, εντός επτά (7) ημερών από την ημερομηνία λήψης της παρούσας επιστολής, για να καθοριστεί η ημερομηνία και η ώρα της επιθεώρησης.

Εάν η Αρχή δεν λάβει οποιαδήποτε απάντηση μέσα στην καθορισμένη προθεσμία, δύναται να προχωρήσει στη λήψη απόφασης χωρίς την απάντησή σας.

Οι διερευνώμενες παραβάσεις εκτίθενται πιο κάτω στα υποστοιχεία 1 - 3:

1. Στις **4.11.2016**, μεταξύ των ωρών **07:00 - 10:00**, μεταδόθηκε το πρόγραμμα **«Breakfast στον Sfera»**, χωρίς αυτό να διέπεται από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας και της υπόληψης του Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Χρυσόστομου Β΄, κατά παράβαση του άρθρου **26(1)(ε)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016.

Συγκεκριμένα, κατά τη διάρκεια του προγράμματος μεταδόθηκαν, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #1

Χρήστος Γρηγοριάδης (παρουσιαστής): -«*Μαρίνο, δεν έχουμε αναφέρει καθόλου σήμερα για την ανακοίνωση, για την ανακοίνωση, για το πόρισμα της Επιτροπής Διοικήσεως όσον...*»

Ελένη Σιδερά (παρουσιάστρια): -«*...αφορά στον Αρχιεπίσκοπο.*»

Μαρίνος Νομικός (συνεργάτης – φιλοξενούμενος – τηλεκριτικός): -«*Α, μάλιστα.*»

Χ.Γ.: -«*Όπου λέει πως είναι εθνικά...*»

Μ.Μ.: -«*Ελεγκτές οι δηλώσεις του, έτσι;*»

Χ.Γ.: -«*Μάλιστα.*»

Μ.Μ.: -«*Για τους ομοφυλόφιλους.*»

Χ.Γ.: -«*Ναι.*»

Μ.Μ.: -«*Για τα όσα ξέρασε στην Κενεβέζου την περασμένη Δευτέρα.*»

Χ.Γ.: -«*Ναι. Εγώ έχω μια απορία. Τι είναι ποιο τρομακτικό: οι δηλώσεις του η οι τοποθετήσεις αυτών που συμφωνούν μαζί του.*»

Μ.Μ.: -«*Ε, εντάξει. Να σου πω για μένα τι είναι το πιο ανησυχητικό; Η απάθεια της κοινωνίας γενικότερα που αφήνει αυτόν τον άνθρωπο εκεί που βρίσκεται.*»

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #2

Αναφορικά με το ότι δεν υπάρχει αντίδραση ή/και μαζικές κινητοποιήσεις από οργανωμένα σύνολα στις δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου:

M.M.: -«*Να σου πω εγώ το λόγο. Αφού ξέρουμε το λόγο.*»

E.E.: -«*Ναι, πες μου.*»

M.M.: -«*Γιατί είναι όλοι χέστηδες, γι' αυτό. Φοβούνται το κόστος. Φοβούνται, καθαρά. Όλοι τους φοβούνται τον Αρχιεπίσκοπο.*».

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #3

M.M.: -«*Ο άνθρωπος είναι υποτίθεται ο πνευματικός ηγέτης μιας μεγάλης μερίδας συνανθρώπων μας.*»

E.E.: -«*Ναι, και κάποτε δεν τολμούσε να μιλήσει κανείς εναντίον του γιατί ήξερε ότι δεν πρέπει.*»

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #4

M.M.: -«*Και αυτό που είπε ο Αρχιεπίσκοπος ότι αυτά προστάζει ο Χριστιανισμός είναι μεγάλη μούφα, εντάξει; Ο Χριστιανισμός είναι υποτίθεται θρησκεία της αγάπης. Υπάρχει το 'αγαπάτε αλλήλους'. Δηλαδή για ποιους το είπε το 'αγαπάτε αλλήλους'; Δεν καταλαβαίνω. Μόνο για τους Χριστιανούς;»*

X.Γ.: -«*Ναι, ναι, ναι, ναι, ναι. Έχεις δίκαιο. Συμφωνώ απόλυτα. Είναι ο Χριστιανισμός...*»

M.M.: -«*Άρα το συγκεκριμένο πρόσωπο, ο Αρχιεπίσκοπος είναι: είναι ρατσιστής, είναι ομοφοβικός και φασίστας. Δεν μπορούμε να κρυβόμαστε πίσω από τις λέξεις. Η ιδεολογία του είναι φασιστική, καθαρά.*»

X.Γ.: -«*Ναι.*»

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ #5

M.M.: -«*Δεν είναι ένας κοσμικός, δεν είναι ένας κοινός θνητός. Είναι υποτίθεται ο προκαθήμενος της κυπριακής εκκλησίας.*»

2. Στις **4.11.2016**, μεταξύ των ωρών **07:00 - 10:00**, μεταδόθηκε το πρόγραμμα «**Breakfast στον Sfera**», χωρίς ο οργανισμός να διασφαλίσει σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και την επαγγελματική δραστηριότητα του Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Χρυσόστομου Β', το όνομα του οποίου μεταδόθηκε από τον οργανισμό, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(3)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

3. Στις **4.11.2016**, μεταξύ των ωρών **07:00 - 10:00**, μεταδόθηκε το πρόγραμμα «*Breakfast στον Sfera*», κατά τη διάρκεια του οποίου ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος Β΄, ο οποίος αναφέρεται στο πρόγραμμα, **δεν απήλαυσε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

Ισχύουν τα γεγονότα του υποστοιχείου 1.

Ο οργανισμός, με επιστολή της Νομικού του Συμβούλου κ. Βαρβάρας Αργυρού ημερομ. **6.2.2017** [στην επιστολή αναγράφεται εκ παραδρομής η ημερομ. 06.2.2016] προς την Αρχή, ενημέρωσε την Αρχή ότι επιθυμεί να επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **15.2.2017**, πληροφόρησε τον οργανισμό ότι έκανε δεκτό το ως άνω αίτημά του, παρόλο που το χρονικό διάστημα των 7 ημερών είχε παρέλθει, και κάλεσε τους εκπροσώπους του οργανισμού να προσέλθουν στα γραφεία της Αρχής στις **20.2.2017** για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπόθεσης.

Καθότι στις **20.2.2017** δεν προσήλθε εκπρόσωπος του οργανισμού για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου, η Αρχή με επιστολή της ημερομ. **10.3.2017** κάλεσε εκ νέου τον οργανισμό να προσέλθει στα γραφεία της Αρχής στις **13.3.2017** για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της Υπόθεσης. Στην επιστολή σημειώνεται ότι σε περίπτωση που και πάλι δεν εμφανιστεί εκπρόσωπος του οργανισμού για επιθεώρηση του διοικητικού φακέλου της υπό αναφορά υπόθεσης, η Αρχή θα προχωρήσει με την εκδίκασή της.

Στις **13.3.2017**, η Δικηγόρος του οργανισμού κ. Βαρβάρα Αργυρού προσήλθε στα γραφεία της Αρχής και επιθεώρησε το διοικητικό φάκελο της υπόθεσης.

Ο οργανισμός μέχρι σήμερα δεν υπέβαλε οιοσδήποτε εξηγήσεις και /ή παραστάσεις και/ή θέσεις ενώπιον της Αρχής. σε σχέση με την εν λόγω υπόθεση.

Έχουμε μελετήσει με μεγάλη προσοχή όλα τα ενώπιον μας στοιχεία και περιστατικά της υπό εξέταση υπόθεσης, και κατόπιν προσεκτικής ακρόασης του εν λόγω προγράμματος κρίνουμε ότι:

Στις **4.11.2016**, μεταξύ των ωρών **07:00 - 10:00**, μεταδόθηκε το πρόγραμμα **«Breakfast στον Sfera»**:

- χωρίς αυτό να διέπεται από την αρχή του σεβασμού της προσωπικότητας και της υπόληψης του Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Χρυσόστομου Β΄, κατά παράβαση του άρθρου **26(1)(ε)** (υποστοιχείο **1**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016,
- χωρίς ο οργανισμός να διασφαλίσει σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και την επαγγελματική δραστηριότητα του Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Χρυσόστομου Β΄, το όνομα του οποίου μεταδόθηκε από τον οργανισμό, κατά παράβαση του **Κανονισμού 21(3)** (υποστοιχείο **2**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000) και
- κατά τη διάρκεια του οποίου, ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος Β΄, ο οποίος αναφέρεται στο πρόγραμμα, **δεν απήλαυσε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς**, κατά παράβαση του **Κανονισμού 28(1)** (υποστοιχείο **3**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π. 10/2000).

[Τα γεγονότα των υποστοιχείων 1–3 εκτίθενται αναλυτικά στις σελ. 3–4 της παρούσας απόφασης.]

Η Αρχή επισημαίνει ότι κατά τη διάρκεια του υπό εξέταση προγράμματος μεταδόθηκαν σχόλια για τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Χρυσόστομο Β΄ όπως:

- *«Για τα όσα ξέρασε στην Κενεβέζου την περασμένη Δευτέρα.»*
- *«Ο άνθρωπος είναι υποτίθεται ο πνευματικός ηγέτης μιας μεγάλης μερίδας συνανθρώπων μας.»*
- *«Είναι υποτίθεται ο προκαθήμενος της κυπριακής εκκλησίας.»*

- *«Άρα το συγκεκριμένο πρόσωπο, ο Αρχιεπίσκοπος είναι: είναι ρατσιστής, είναι ομοφοβικός και φασίστας. Δεν μπορούμε να κρυβόμαστε πίσω από τις λέξεις. Η ιδεολογία του είναι φασιστική, καθαρά.»*

μέσω των οποίων δεν διασφαλίζεται σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και την επαγγελματική δραστηριότητα του Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Χρυσόστομου Β΄, αλλά αντιθέτως τον θίγουν.

Η Αρχή αναφέρεται ιδιαίτερα στο σχόλιο *«Άρα το συγκεκριμένο πρόσωπο, ο Αρχιεπίσκοπος είναι: είναι ρατσιστής, είναι ομοφοβικός και φασίστας... Η ιδεολογία του είναι φασιστική, καθαρά.»* Είναι προφανές ότι ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος στο υπό αναφορά πρόγραμμα δεν απήλαυσε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφορά.

Η Αρχή σημειώνει ότι ο σχολιασμός των όσων συμβαίνουν στην επικαιρότητα, ακόμη και με επικριτική διάθεση, είναι όχι απλώς ευπρόσδεκτος αλλά επιβαλλόμενος σε μια δημοκρατική κοινωνία, νοουμένου ότι αυτός γίνεται πάντα με προσοχή, ώστε να μην προσβάλλει οιονδήποτε. Ωστόσο, η Αρχή διευκρινίζει ότι είναι ένα πράγμα – και επιθυμητό - να ασκείται δημόσια κριτική και να εκφράζονται τυχόν διαφωνίες ακόμη και για δημόσια πρόσωπα και ένα δεύτερο – και καταδικαστέο - να προβαίνουμε σε χαρακτηρισμούς και σχόλια με τα οποία θίγονται συγκεκριμένα άτομα.

Στην προκειμένη περίπτωση, η Αρχή κρίνει ότι τα συγκεκριμένα σχόλια που έγιναν για τον Αρχιεπίσκοπο πλήττουν όχι μόνο τον ίδιο τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Χρυσόστομο Β΄ ως πρόσωπο, αλλά και το θεσμό του Αρχιεπισκόπου, γενικότερα.

Επιπρόσθετα, η Αρχή θεωρεί ότι τέτοιου είδους υποτιμητικά σχόλια για τον Αρχιεπίσκοπο, ο οποίος είναι [και όχι υποτίθεται ότι είναι - όπως αναφέρθηκε στο πρόγραμμα -] ο προκαθήμενος της κυπριακής εκκλησίας και ο πνευματικός ηγέτης μεγάλης μερίδας συνανθρώπων μας, δημιουργούν αρνητικό αντίκτυπο στην κοινωνία και θα πρέπει να αποφεύγονται.

Μετά λύπης της η Αρχή σημειώνει ότι τα αρνητικά σχόλια για τον Αρχιεπίσκοπο έγιναν από συνεργάτη και φιλοξενούμενο του οργανισμού στο υπό αναφορά πρόγραμμα (τον τηλεκριτικό κ. Μαρίνο Νομικό), και όχι από ένα απλό ακροατή.

Επιπρόσθετα, η Αρχή κάνει ιδιαίτερη μνεία στο ρόλο των παρουσιαστών στο υπό αναφορά πρόγραμμα. Όταν ο κ. Νομικός προέβη στα υπό αναφορά σχόλια, οι παρουσιαστές όφειλαν να παρέμβουν και να του υποδείξουν ότι τα σχόλια του αυτά θίγουν τον Αρχιεπίσκοπο. Αντ' αυτού, οι παρουσιαστές του προγράμματος φαίνεται να συμφώνησαν με τα σχόλια του κ. Νομικού, αφού στο σχόλιο: *«Για τα όσα ξέρασε στην Κενεβέζου την περασμένη Δευτέρα»*, προέβησαν στο σχόλιο: **«Τι είναι ποιο τρομακτικό: οι δηλώσεις του η οι τοποθετήσεις αυτών που συμφωνούν μαζί του»** ενώ στο σχόλιο: *«Άρα το συγκεκριμένο πρόσωπο, ο Αρχιεπίσκοπος είναι: είναι ρατσιστής, είναι ομοφοβικός και φασίστας. Δεν μπορούμε να κρυβόμαστε πίσω από τις λέξεις. Η ιδεολογία του είναι φασιστική, καθαρά»*, απάντησαν καταφατικά, ήτοι **«Ναι»**.

Η Αρχή θεωρεί ότι η παραχώρηση βήματος στους πολίτες για να εκφράζουν τις απόψεις τους είναι αναφαίρετο δικαίωμα του οργανισμού και στοιχείο, που στις πλείστες των περιπτώσεων, προάγει την έννοια της δημοκρατίας. Ωστόσο η Αρχή διευκρινίζει ότι ο ρόλος του παρουσιαστή είναι η διασφάλιση του υγιούς και τεκμηριωμένου διαλόγου, χωρίς υπερβολές και υποτιμητικά σχόλια, και όπου υπάρχουν τέτοια, οφείλει να παρεμβαίνει και να δρα πυροσβεστικά, για να προστατεύσει την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, καθώς και την επαγγελματική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, για το οποίο γίνεται αναφορά στο πρόγραμμα.

Συνοψίζοντας, η Αρχή επαναλαμβάνει ότι οι οργανισμοί οφείλουν να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί όσον αφορά στο περιεχόμενο των προγραμμάτων που μεταδίδουν, προκειμένου να διασφαλίζεται σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, την επαγγελματική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από τον οργανισμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι' αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητάς του. Ανάλογα, κάθε πρόσωπο

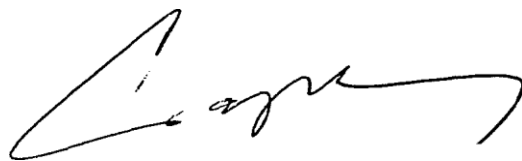
το οποίο συμμετέχει ή αναφέρεται σε πρόγραμμα, θα πρέπει να απολαύει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή κρίνει και αποφασίζει ότι υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **26(1)(ε)** (υποστοιχείο **1**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016 και των Κανονισμών **21(3)** (υποστοιχείο **2**) και **28(1)** (υποστοιχείο **3**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου **3(2)(ζ)**, έχει δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να ακουσθεί και μπορεί να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή δίνει στο οργανισμό την ευκαιρία να ακουσθεί και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή καλεί τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, όπως υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε **δέκα (10)** ημέρες από τη λήψη της παρούσας. Σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

(Α. Κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

M.A.

ΑΡΧΗ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

(ΥΠΟΘΕΣΗ ΑΡ. 135/2016(16))

ΠΑΡΑΠΟΝΟ / ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ «ΡΑΔΙΟ ΣΦΑΙΡΑ»

Ημερομηνία Απόφασης: 28 Ιουνίου, 2017

Ενώπιον: κ.κ. Αλέκου Ευαγγέλου, Προέδρου, Ρόνας Πετρή Κασάπη, Αντιπροέδρου, Τάσου Κυρμίτση, Ισίδωρου Κολώτα, Σέργιου Ποΐζη και Αγγελικής Λαζάρου, Μελών.

Ο κ. Ξενοφών Χαραλάμπους, Μέλος, αν και παρευρέθηκε κανονικά στη Συνεδρία, αποχώρησε κατά την εξέταση της πιο πάνω υπόθεσης, με βάση τις αρχές που αποφασίστηκαν στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 140/2009.

ΑΠΟΦΑΣΗ

Στις **5 Απριλίου 2017**, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου αποφάσισε ότι στην παρούσα υπόθεση υπάρχουν παραβάσεις του άρθρου **26(1)(ε)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016 και των Κανονισμών **21(3)** και **28(1)** των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000).

Το πιο πάνω άρθρο προβλέπει τα εξής:

26.-(1) Οι εκπομπές κάθε αδειούχου τηλεοπτικού ή ραδιοφωνικού οργανισμού πρέπει να διέπονται από τις αρχές-

(ε) του σεβασμού της προσωπικότητας, της υπόληψης και του ιδιωτικού βίου του ατόμου·

Δυνάμει των προαναφερθέντων Κανονισμών:

21.-(3) *Οι σταθμοί υποχρεούνται όπως σ' όλες τις εκπομπές (συμπεριλαμβανομένων και των διαφημίσεων) διασφαλίζουν σεβασμό προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, τον ιδιωτικό βίο, την επαγγελματική, επιστημονική, κοινωνική, καλλιτεχνική, πολιτική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από σταθμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι' αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητας του. Η πιο πάνω υποχρέωση επεκτείνεται αναφορικά με κάθε άτομο ή την εικόνα γενικά του ανθρώπου ως ατόμου ή μέλους ομάδας.*

28.-(1) *Τα πρόσωπα που συμμετέχουν ή αναφέρονται σε εκπομπή απολαύουν δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.*

Η Αρχή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 3(2)(ζ) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2015, είχε δώσει στον οργανισμό το δικαίωμα να υποβάλει τις απόψεις του και μπορούσε να προχωρήσει στην επιβολή των, κατά την κρίση της, επιβαλλομένων κυρώσεων.

Παρά ταύτα και υπό το φως των περιστάσεων της υποθέσεως, η Αρχή έδωσε στον οργανισμό την ευκαιρία να υποβάλει τις απόψεις του και μετά τη διαπίστωση των παραβάσεων για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή, με επιστολή της ημερομ. **24.5.2017** κάλεσε τον οργανισμό, εάν επιθυμεί, να υποβάλει τις απόψεις του εγγράφως για σκοπούς επιβολής κυρώσεων μέσα σε δέκα (10) μέρες από την λήψη της επιστολής. Τονίστηκε επίσης ότι σε περίπτωση που δεν ληφθεί απάντηση μέσα στην πιο πάνω προθεσμία, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου θα προχωρήσει στην επιβολή κυρώσεων.

Ο οργανισμός, μέχρι σήμερα δεν υπέβαλε οιοσδήποτε απόψεις / θέσεις ενόπιον της Αρχής, για σκοπούς επιβολής κυρώσεων.

Η Αρχή επισημαίνει στον οργανισμό, ως η απόφασή της ημερομ. 5.4.17, ότι κατά τη διάρκεια του υπό εξέταση προγράμματος μεταδόθηκαν σχόλια για τον Αρχιεπίσκοπο Κύπρου Χρυσόστομο Β΄, μέσω των οποίων δεν διασφαλίζεται σεβασμός **προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη και την επαγγελματική δραστηριότητα** του Αρχιεπισκόπου Κύπρου κ. Χρυσοστόμου Β΄, αλλά αντιθέτως τον θίγουν.

Η Αρχή αναφέρεται ιδιαίτερα, ως η απόφασή της ημερομ. 5.4.17, στο σχόλιο «***Άρα το συγκεκριμένο πρόσωπο, ο Αρχιεπίσκοπος είναι: είναι ρατσιστής, είναι ομοφοβικός και φασίστας... Η ιδεολογία του είναι φασιστική, καθαρά.***» Είναι προφανές ότι ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος στο υπό αναφορά πρόγραμμα δεν απήλαυσε δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφορά.

Όπως η Αρχή σημειώνει στην απόφαση της ημερομ. 5.4.17, ο σχολιασμός των όσων συμβαίνουν στην επικαιρότητα, ακόμη και με επικριτική διάθεση, είναι όχι απλώς ευπρόσδεκτος αλλά επιβαλλόμενος σε μια δημοκρατική κοινωνία, νοουμένου ότι αυτός γίνεται πάντα με προσοχή, ώστε να μην προσβάλλει οιοδήποτε. Ωστόσο, η Αρχή διευκρινίζει ότι είναι ένα πράγμα – και επιθυμητό - να ασκείται δημόσια κριτική και να εκφράζονται τυχόν διαφωνίες ακόμη και για δημόσια πρόσωπα και ένα δεύτερο – και καταδικαστέο - να προβαίνουμε σε χαρακτηρισμούς και σχόλια με τα οποία θίγονται συγκεκριμένα άτομα.

Επιπρόσθετα, η Αρχή κάνει ιδιαίτερη μνεία, ως η απόφασή της ημερομ. 5.4.17, στο ρόλο των παρουσιαστών στο υπό αναφορά πρόγραμμα. Όταν ο κ. Νομικός προέβη στα υπό αναφορά σχόλια, οι παρουσιαστές όφειλαν να παρέμβουν και να του υποδείξουν ότι τα σχόλια του αυτά θίγουν τον Αρχιεπίσκοπο. Αντ' αυτού, οι παρουσιαστές του προγράμματος φαίνεται να συμφώνησαν με τα σχόλια του κ. Νομικού, αφού στο σχόλιο: «*Για τα όσα ξέρασε στην Κενεβέζου την περασμένη Δευτέρα*», προέβησαν στο σχόλιο: «***Τι είναι ποιο τρομακτικό: οι δηλώσεις του η οι τοποθετήσεις αυτών που συμφωνούν μαζί του***» ενώ στο σχόλιο: «*Άρα το*

συγκεκριμένο πρόσωπο, ο Αρχιεπίσκοπος είναι: είναι ρατσιστής, είναι ομοφοβικός και φασίστας. Δεν μπορούμε να κρυβόμαστε πίσω από τις λέξεις. Η ιδεολογία του είναι φασιστική, καθαρά», απάντησαν καταφατικά, ήτοι «Ναι».

Καταλήγοντας, η Αρχή θεωρεί, ως η απόφασή της ημερομ. 5.4.17, ότι η παραχώρηση βήματος στους πολίτες για να εκφράζουν τις απόψεις τους είναι αναφαίρετο δικαίωμα του οργανισμού και στοιχείο, που στις πλείστες των περιπτώσεων, προάγει την έννοια της δημοκρατίας. Ωστόσο η Αρχή διευκρινίζει ότι ο ρόλος του παρουσιαστή είναι η διασφάλιση του υγιούς και τεκμηριωμένου διαλόγου, χωρίς υπερβολές και υποτιμητικά σχόλια, και όπου υπάρχουν τέτοια, οφείλει να παρεμβαίνει και να δρα πυροσβεστικά, για να προστατεύσει την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, καθώς και την επαγγελματική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, για το οποίο γίνεται αναφορά στο πρόγραμμα.

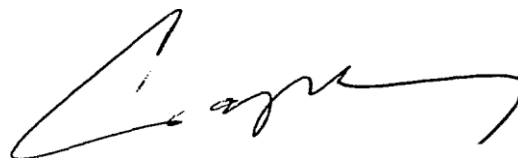
Συνοψίζοντας, η Αρχή κρίνει σκόπιμο να επαναλάβει ότι οι οργανισμοί οφείλουν να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί όσον αφορά στο περιεχόμενο των προγραμμάτων που μεταδίδουν, προκειμένου να διασφαλίζεται σεβασμός προς την προσωπικότητα, την τιμή, την υπόληψη, την επαγγελματική ή άλλη συναφή δραστηριότητα κάθε προσώπου, η εικόνα του οποίου εμφανίζεται στην οθόνη ή το όνομα του οποίου μεταδίδεται από τον οργανισμό ή γίνεται αναφορά ή μεταδίδονται γι' αυτό στοιχεία τέτοια που οδηγούν στην αναγνώριση της ταυτότητάς του. Ανάλογα, κάθε πρόσωπο το οποίο συμμετέχει ή αναφέρεται σε πρόγραμμα, θα πρέπει να απολαύει δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς.

Εν όψει των ανωτέρω, η Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου, αφού έλαβε σοβαρά υπόψη της όλα τα ενώπιόν της στοιχεία, ως επίσης τη φύση, τη βαρύτητα και τη σοβαρότητα των παραβάσεων, αποφασίζει όπως επιβάλει στον οργανισμό, για τις παραβάσεις που έγιναν στις **4.11.2016**, κυρώσεις ως ακολούθως:

- Για την παράβαση του **άρθρου 26(1)(ε)** (υποστοιχείο 1) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι 2016, **το διοικητικό πρόστιμο των €1.000.**

- Για την παράβαση του **Κανονισμού 21(3)** (υποστοιχείο **2**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 1, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.
- Για την παράβαση του **Κανονισμού 28(1)** (υποστοιχείο **3**) των περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Σταθμών Κανονισμών του 2000 (Κ.Δ.Π 10/2000), η Αρχή δεν επιβάλλει οιαδήποτε κύρωση, λόγω ομοιότητας των γεγονότων και συστατικών στοιχείων της παρούσας παράβασης με εκείνων του υποστοιχείου 1, στο οποίο έχει ήδη επιβληθεί κύρωση.

Ο οργανισμός καλείται να εμβάσει προς την Αρχή Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου το διοικητικό πρόστιμο των **€1.000** που του έχει επιβληθεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση σ' αυτόν της παρούσας απόφασης.

(Α. Κ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ)
Πρόεδρος
Αρχής Ραδιοτηλεόρασης Κύπρου

M.A.